

KANDIDATNUMMER 3156

Sidetall 1 av

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

SSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Internasjonale sommerskole
Universitetet i Oslo

Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Første betydninger *sapmi* er geografiske territorie og andre er gamle befolkninger.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er territorie hvor bodde samene Norge, Sverige, Russland og Finland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på morsmole, personlie ønsker, språk, kultur,

4. Hvordan fungerte *siida*-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida-systemet fungerte at organisere gjensidige slike grupe befolkning, jak art, bo plaser

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Årsaken var at samene startet på system langs elvene.

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

Første eksempler er 1942 den nye politiken, likestilling mellom kulturen og andre er 1989 samene ting representert i Norge

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

I paragraf 110a i Grunnloven står at samene utviklet sin språk, samfunnsliv, kultur.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd har oppgave at utvikler radio og TV på alle nordiske lander og samiske literatur, kunst, musikk og beate.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden hadde funksjon at fine natur folk, gikk samiske religiøs.

• Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius var politikermann som bevegelse problemer med samene befolkningen.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjuårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Meg Jay bekymret for dagens unge fordi tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Gruppen kidults/twixters karakteriserer en raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene som lurer om skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Gunn Helen Øye mener at de er mennesker som vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Junaid Khan bestemte å gå tilbake til studiene fordi han testet arbeidslivet og mener at når du selv innser at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" _____
2. Den perioden i livet som _____
3. På midten av 2000-tallet _____
4. Økte valgmuligheter fordi mennesker kan gjøre og
etter kan studere.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, kan ^{man} gjøre ~~et~~ etterpå.

C. Alternative uttryksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger for de.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper som dyrker dyktighet
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret gjør av denne usikkerheten
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det er ikke de unges skyld
at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har ny jobb på skolebenken.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston fint død,
- å spille har en av sangene hennes spilte på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spille på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har fått samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handler om de som
- å føde født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig lest en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalt historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandler moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt å forsvinne hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale skal godt betale, slik at det er

kjøpe mulig for oss vil kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva skal livet by på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun hadde levd.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene
 fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet
 bli, så mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet
 , derfor kan mange av dagens tjuvåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene
 (for) Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når
 kommer i trettiårene, for de unge har ofte store forventninger til hvordan
 (av den grunn) Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når
 kommer i trettiårene, av den grunn de unge ofte har store
 forventninger til hvordan livet skal bli.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.*viktig – periode*

Til slutt leste vi om noen viktig periode i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.

Hvilken perioden synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne den viktigste perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er en ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

av 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

På oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun sier at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. De flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i _____ grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner om helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, hele verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å ta maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere om abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene i bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer med omkring i Oslo, og er allerede på utkikk noen nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link i bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter etter på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jakten på Lykken

Mange unge mennesker (~~idag~~) jakter på Lykken og gode Liv i dag.

Hva er Lykken? Er dette elsker, venner, barn, foreldrene, staten, penger, naturen?

Jeg kommer fra landet som er fattige i dag. Landet mitt var rike i gamle dager. Den har dårlig historien tiden. Mange mennesker flyttet i andre lander. Mange av dem finnes ikke Lykken. De ønsker å komme hver sommer på hjem og det er Lykken for seg.

Mange mener at Lykken er penger eller berømt. Penger er viktig men den er ikke det viktigste for Liv.

I dag lever mennesker fattige og de har ikke penger for små morsommer. De har ikke penger for sommeren hver år eller for ski for vinteren.

I landet mitt det er normalt, men jeg syns det er ikke normalt livet.

Mennesker ønsker å jobber men de kan ikke idag. De søker grunner ~~at~~ for Lykken men det er vanskelig fordi de har ikke for vanlig Livde.

De ofte å gå på tur eller vil spille noen sport men det er ikke nok for Lykken.

Gode Liv for meg at jeg lever med mannen min og vi vil få barna sine. Jeg jobber i landet mitt og jeg liker profesjonen min og jeg liker landet min men jeg ønsker å dra til andre lander. I dag er så dårlig økonomiske situasjon. Jeg håper at jeg å komme til Norge. Norge har veldig gode

Do not write
in this space

Økonomiske situasjon, pen naturen, veldig hyggelige mennesker.

Jeg ønsker å ha en stor familien og jeg vil leve på landet i Norge. Mannen min og jeg ~~ønsker~~ liker dyrer og naturen.

Jeg ønsker ~~at~~ å jobbe og å ha to eller tre barn og alle sammen vil bo på en pent huset på naturen.

Først og fremst familie er det viktigste for Lykken.